

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/32/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119254686
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119254686.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobcov: 1/ T. Q., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v N., č. XX, a 2/ F. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v N., č. XX, obidvaja zastúpení JUDr. Alenou Nguyenovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Mládežnícka č. 17, proti žalovaným: 1/ Bc. F. F., rod. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v Q. Q., A. č. XXXX/XX, a 2/ T. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v Q. Q., A. č. XXXX/XX, obidvaja zastúpení JUDr. Mgr. Luciou Príčovou, advokátkou so sídlom v Banskej Bystrici, Na Troskách č. 12, o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy a o určenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9C/22/2019-227 zo dňa 12.02.2020, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2019 (prvý výrok) a súčasne vo výroku o určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy o prevode vlastníctva k bytu zo dňa 15.01.2019 (druhý výrok) m e n í tak, že žalobu žalobcov v plnom rozsahu z a m i e t a.

Žalobcovia 1/ a 2/ sú spoločne a nerozdielne p o v i n n í nahradiť žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne trovy konania v rozsahu 100 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky trov konania žalovaných.

odôvodnenie:

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že jednostranný právny úkon žalovaných 1/ a 2/, t.j. odstúpenie od kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2019 uzavretej medzi žalobcami 1/ a 2/ ako predávajúcimi a žalovanými 1/ a 2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XX vedenom Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, obec N., pre katastrálne územie N., a to rodinný dom so súpisným číslom XX postavený na parcele č. XXX, pozemok parcela registra B. č. XXX o výmere XXX m² (zastavané plochy a nádvoria), pozemok parcela registra B. č. XXX o výmere XXX m² (záhrady) a pozemok parcela registra B. č. XX/X o výmere XXXX m² (záhrady), ktorý žalovaní 1/ a 2/ vykonali písomným prejavom zo dňa 01.03.2019 je neplatný (prvý výrok), súčasne určil, že jednostranný právny úkon žalovaných 1/ a 2/, t.j. odstúpenie od zmluvy o prevode vlastníctva k bytu zo dňa 15.01.2019 uzavretej medzi žalovanými 1/ a 2/ ako predávajúcimi a žalobcami 1/ a 2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX vedenom Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, obec Q. Q., pre katastrálne územie P. ako byt č. XX nachádzajúci sa na 7. poschodí vo vchode č. XX v obytnom dome so súpisným číslom

XXXX stojacom na parcele registra B. č. XXXX na ulici A. v Q. Q. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 688/49643, ktorý žalovaní 1/ a 2/ vykonali písomným prejavom zo dňa 01.03.2019 je neplatný (druhý výrok) a žalobcom 1/ a 2/ priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, ktoré sú povinní zaplatiť v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia, ktorým bude stanovená ich výška (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal pri rozhodovaní zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého žalobcovia 1/ a 2/ boli bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XX vedenom pre k.ú. N. (t.j. rodinný dom súp. č. XX s príľahlými pozemkami parc. č. B. XXX a XXX a parc. č. B. XX/X); dňa 15.01.2019 uzavreli žalobcovia 1/ a 2/ ako predávajúci so žalovanými 1/ a 2/ ako kupujúcimi kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX pre k.ú. N.; vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaných bol na základe uvedenej kúpnej zmluvy povolený Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, pod zn. V XXX/XXXX dňa 01.03.2019; súčasne dňa 15.01.2019 uzavreli žalobcovia 1/ a 2/ ako kupujúci a žalovaní 1/ a 2/ ako predávajúci kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXXX vedenom pre k.ú. P. (t.j. byt č. XX nachádzajúci sa na 7. poschodí vo vchode č. XX v obytnom dome súp. č. XXXX postavenom na pozemku parc. č. B. XXXX na A. ulici v Q. Q. a spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti 688/49643); konanie o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností v prospech žalobcov na základe uvedenej zmluvy bol vedený pod zn. V XXX/XXXX, ktoré kataster v dôsledku odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaných rozhodnutím zo dňa 06.03.2019 prerušil a vyzval žalobcov na podanie žaloby na súd; žalovaní 1/ a 2/ odstúpením od kúpnej zmluvy zo dňa 01.03.2019 odstúpili od kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2019 ako aj od zmluvy o prevode vlastníctva bytu zo dňa 15.01.2019, pričom dôvodom odstúpenia bola skutočnosť, že podľa žalovaných žalobcovia v kúpnej zmluve uviedli, že im nie sú známe také vady a poškodenia nehnuteľnosti a vybavenia nehnuteľnosti, na ktoré by ich mali osobitne upozorniť, pričom v čase predaja zamlčali také vady a vlastnosti, ktoré boli nimi vymienené a uviedli, že nehnuteľnosti nemajú žiadne vady, keď zamlčali skutočnosti, ktoré boli pre nich dôležité a významné, o ktorých keby mali vedomosť, nepristúpili by ku kúpnej zmluve, pričom v nehnuteľnostiach sa nedá bývať; súd prvej inštancie podrobne popísal aj skutkové zistenia z vykonaných dôkazov ohľadne tvrdených vád nehnuteľností.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie „predmetom sporu bola žaloba o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnych zmlúv uzatvorených ohľadom predaja nehnuteľností, t.j. rodinného domu v N. a trojizbového bytu v Q. Q., keď naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe žalobcovia odôvodňovali rozhodnutím Okresného úradu Banská Bystrica, katastrálneho odboru, o prerušení konania za účelom vyriešenia tejto otázky prostredníctvom súdnej žaloby; prerušenie konania sa týkalo vkladového konania ohľadom prevodu bytu žalovaných v prospech žalobcov“; súd prvej inštancie vo vzťahu k prípustnosti žaloby žalobcov argumentoval, že „vo vzťahu k zneniu ustanovenia § 137 C.s.p. sa jedná o žalobu o určenie právnej skutočnosti (neplatnosti právneho úkonu) v súvislosti s ustanovením § 31a písm. c) zákona č. 162/1995 Z. z. katastrálny zákon“; osobitne vo vzťahu k žalobe o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy ohľadne prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XX pre k.ú. N. (rodinný dom a pozemky) súd prvej inštancie uviedol, že „čo sa týka naliehavého právneho záujmu na takejto žalobe zo strany žalobcov, aj keď na podanie tejto žaloby neboli odkázaní v katastrálnom konaní, nesporne sa jedná u nich o naliehavý právny záujem na požadovanom určení, či došlo odstúpením k platnému zrušeniu zmluvy, keďže bez tohto určenia by sa ich právne postavenie stalo neistým; cieľom takejto určujúcej žaloby je poskytnutie preventívnej ochrany; iný typ žaloby z ich strany neprichádza do úvahy“; súd prvej inštancie osobitne posudzoval dôvody na odstúpenie od každej zo sporných zmlúv (kúpna zmluva ohľadne rodinného domu s pozemkami a kúpna zmluva ohľadne bytu); v prípade kúpnej zmluvy o predaji bytu v Q. Q. dospel súd prvej inštancie k záveru, že žalovaní ako predávajúci neboli oprávnení od tejto zmluvy odstúpiť, pretože právo na odstúpenie od zmluvy nebolo medzi stranami dohodnuté v kúpnej zmluve (§ 48 ods. 1 Občianskeho zákonníka) a právo na odstúpenie od zmluvy z dôvodu vád predanej veci zo zákona patrí výlučne kupujúcemu (§ 597 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka), preto žalobe žalobcov v tejto časti vyhovel a určil, že odstúpenie žalovaných od tejto zmluvy je neplatné; súd prvej inštancie ďalej skúmal existenciu tvrdených dôvodov na odstúpenie od kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k rodinnému domu s pozemkami v N., pričom na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že tvrdené vady veci v čase odstúpenia od zmluvy neboli preukázané, preto žalobe žalobcov na určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy aj v tejto časti vyhovel.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenia § 34, § 37 ods. 1, § 48 ods. 1, § 504, § 596, § 597 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 137 C.s.p. a § 31a písm. c) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a úspešným žalobcom priznal náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podali žalovaní prostredníctvom svojej právnej zástupkyne včas odvolanie zo dňa 21.02.2020 (č.l. 239-241 spisu). Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v celom rozsahu. Vyjadrili názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Žalovaní v podanom odvolaní podrobne argumentovali, že rodinný dom, ktorý bol predmetom kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2019 nemal vymienené vlastnosti a po začatí jeho užívania sa vyskytli viaceré vady, na ktoré neboli zo strany žalobcov (predávajúcich) upozornení a ktoré boli dôvodom odstúpenia od zmluvy, pretože bránili riadnemu užívaniu veci (rodinného domu); na základe uvedeného navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil v zmysle zamietnutia žaloby žalobcov alebo, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalobcovia sa k odvolaniu žalovaných napriek výzve súdu prvej inštancie (č.l. 252 spisu v spojení s č.l. 254 spisu) nevyjadrili.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanej spore nevykonali odvolací súd v odvolacom konaní žiadne dôkazy a pri rozhodovaní bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaných podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2019 (prvý výrok) a súčasne vo výroku o určení neplatnosti odstúpenia od zmluvy o prevode vlastníctva k bytu zo dňa 15.01.2019 (druhý výrok) podľa § 388 C.s.p. zmenil, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

4.2 Podľa § 388 C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

4.3 Odvolanie žalovaných je dôvodné.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky žalovaných ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a udáva, že sa nestotožňuje s názorom súdu prvej inštancie o prípustnosti podanej žaloby žalobcov o určení neplatnosti sporných odstúpení od kúpnych zmlúv zo dňa 15.01.2019. Pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní bol postačujúci skutkový stav veci, ako ho zistil súd prvej inštancie, z ktorého pri rozhodovaní vychádzal aj odvolací súd (§ 383 C.s.p.); pre rozhodnutie odvolacieho súdu o podanom odvolaní tak nebolo potrebné opakovať ani dopĺňať dokazovanie (§ 384 C.s.p.). Pri viazanosti odvolacími dôvodmi preskúmal odvolací súd predovšetkým právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie v prejednávanej spore ohľadne prípustnosti žaloby žalobcov v zmysle § 137 písm. d) C.s.p.; nakoľko zo strany odvolacieho súdu sa jednalo len o iné právne posúdenie veci vo vzťahu k prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. d) C.s.p., než k akému dospel súd prvej inštancie, nebol v odvolacom konaní potrebný postup podľa § 382 C.s.p. Otázku prípustnosti podanej žaloby pritom odvolací súd súčasne považoval za otázku procesných podmienok,

ktoré musia byť v každom štádiu konania splnené, aby mohol súd v spore pokračovať a rozhodovať vo veci samej (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5.1 V prejednávanej spore sa žalobcovia podanou žalobou domáhali určenia neplatnosti právnych úkonov (t.j. odstúpenia od kúpnej zmluvy ohľadne rodinného domu s pozemkami v N. zo dňa 15.01.2019 a súčasne odstúpenia od kúpnej zmluvy ohľadne bytu v Q. Q. zo dňa 15.01.2019); konanie v prejednávanej spore začalo dňa 02.04.2019 doručením žaloby na súd (§ 156 C.s.p.), t.j. v plnom rozsahu za účinnosti Civilného sporového poriadku v znení účinnom od 01.07.2016 (č.l. 12 spisu); v oboch prípadoch odstúpenia od zmluvy ide o jednostranné právne úkony žalovaných; právny úkon zaraďujeme medzi právne skutočnosti (porovnaj napríklad Lazar, J. a kolektív: Základy občianskeho hmotného práva. Druhé prepracované vydanie. 1. zväzok, IURA EDITION, spol. s r.o. 2004, str. 100-101); podľa § 137 písm. d) C.s.p. žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu; v prejednávanej spore žalobcovia netvrdili, že možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti sporných odstúpení od kúpnych zmlúv ako právnych skutočností vyplýva z osobitného predpisu a takýto osobitný právny predpis nie je známy ani odvolaciemu súdu (iura novit curia).

4.5.2 Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, že súd prvej inštancie posudzoval prípustnosť žaloby osobitne vo vzťahu k určeniu neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu v Q. Q. a osobitne vo vzťahu k určeniu neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k rodinnému domu v N.; v prípade žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k bytu v Q. Q. dospel súd prvej inštancie k záveru (bod 30 odôvodnenia napadnutého rozsudku), že osobitným právnym predpisom, z ktorého vyplýva možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy, je ustanovenie § 31a písm. c) zákona č. 162/1995 Z. z., podľa ktorého „konanie o návrhu na vklad sa preruší, ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote predložil verejnú listinu alebo inú listinu, ktorá potvrdzuje právo k nehnuteľnosti alebo aby odstránil nedostatky návrhu, prípadne jeho príloh“; právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie však podľa odvolacieho súdu v tomto smere nie je správne, pretože predmetné ustanovenie nezakotvuje možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti sporného odstúpenia od kúpnej zmluvy; na druhej strane v prípade žaloby o určenie neplatnosti odstúpenia od kúpnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva k rodinnému s pozemkami v N. súd prvej inštancie posudzoval súd prvej inštancie naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení, hoci v posudzovanom prípade nešlo o žalobu v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. (bod 38 odôvodnenia napadnutého rozsudku); nakoľko v prejednávanej spore nešlo o určenie existencie alebo neexistencie práva (§ 137 písm. c) C.s.p.), skúmanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neprichádzalo do úvahy.

4.5.3 Podľa názoru odvolacieho súdu za ustanovenie, z ktorého pre účely ustanovenia § 137 písm. d) C.s.p. vyplýva možnosť podania žaloby o určenie právnej skutočnosti, možno považovať len také ustanovenie osobitného predpisu, z ktorého takáto možnosť výslovne (explicitne) vyplýva (napríklad ako v prípade ustanovenia § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov alebo ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov); takýmto ustanovením nie je ani ustanovenie § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z., podľa ktorého, „ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, okresný úrad vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzným pre osoby, ktorých sa táto právna zmena týka“, pretože z uvedeného ustanovenia možnosť žaloby o určenie neplatnosti právneho úkonu (ako právnej skutočnosti) nevyplýva a uvedené ustanovenie len reguluje postup okresného úradu v prípade určenia neplatnosti právneho úkonu, resp. dobrovoľnej dražby súdom (k obdobnému záveru ohľadne ustanovenia § 40a Občianskeho zákonníka dospela aj právna veda; k tomu porovnaj Maslák, M.: Žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu pre porušenie predkupného práva spoluvlastníka; In: Bulletin slovenskej advokácie č. 10/2018, str. 14-20).

4.5.4 Odvolací súd považuje za potrebné osobitne zdôrazniť, že žaloba žalobcov bola dostatočne určitá a zrozumiteľná, aby o nej mohlo prebehnúť civilné sporové konanie (nebol potrebný postup podľa § 129 C.s.p.).

4.5.5 Pokiaľ súd prvej inštancie skúmal naliehavý právny záujem žalobcov na požadovanom určení považuje odvolací súd za potrebné vo všeobecnosti uviesť, že súdna prax prijatá k právnej úprave Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 vo všeobecnosti pripúšťala podanie návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu (ako právnej skutočnosti) za podmienky existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení (a to napriek tomu, že ustanovenie § 80 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.06.2016 výslovne pripúšťalo len návrh „na určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je“, nepočítalo však s určením právnej skutočnosti); Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016 žalobu o určenie právnej skutočnosti (ktorou je aj žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu) síce výslovne pripúšťa, avšak výlučne v prípade, ak to vyplýva z osobitného predpisu (§ 137 písm. d/ C.s.p.); súdna prax po nadobudnutí účinnosti nového procesného predpisu síce pripustila skúmanie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení v prípade skôr začatých konaní o určenie neplatnosti právneho úkonu, v prípade žalôb na určenie neplatnosti právneho úkonu podaných po 01.07.2016 je však v tomto smere prípustný len postup podľa Civilného sporového poriadku (porovnaj napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/203/2018 zo dňa 28.11.2019).

4.5.6 Aj keď v návěstí ustanovenia § 137 C.s.p. ponechal zákonodarca „najmä“ ako vyjadrenie neuzavretého okruhu prípustných žalôb v civilnom sporovom konaní, podľa odvolacieho súdu nie je dôvod pripustiť inú žalobu než uvedenú v ustanovení § 137 C.s.p., pokiaľ ide o nárok, ktorý možno pred súdom uplatniť žalobou výslovne uvedenou v predmetnom ustanovení (z hľadiska prejednávaneho sporu mohli žalobcovia svoj nárok uplatniť žalobou na určenie existencie práva žalovaných na odstúpenie od zmluvy podľa § 137 písm. c/ C.s.p. za predpokladu preukázania existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, prípadne do úvahy prichádza aj žaloba na splnenie povinnosti žalovaných previesť vlastnícke právo k bytu v Q. Q. v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 15.01.2019 podľa § 137 písm. a/ C.s.p., ktorú obligačnú povinnosť žalovaní spochybnili práve vykonaním odstúpenia od zmluvy, pričom v oboch prípadoch by súd ako prejudiciálnu otázku skúmal platnosť sporných odstúpení od zmluvy). Len pre úplnosť odvolací súd udáva, že do úvahy neprichádza žaloba o určenie vlastníckeho práva k bytu v Q. Q. podľa § 137 písm. c) C.s.p., pretože aj v prípade existencie platnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva (kúpnej zmluvy) ako titulu pre nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nemôže súdne rozhodnutie nahradiť zákonný spôsob (modus) nadobudnutia vlastníckeho práva podľa § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorým je len rozhodnutie okresného úradu o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností (§ 28 ods. 1, 2 a 3 v spojení s § 29 zákona č. 162/1995 Z. z.).

4.5.7 Podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvod pripúšťať žalobu neuvedenú v ustanovení § 137 C.s.p. za situácie, kedy nárok možno uplatniť jednou zo žalôb uvedených v ustanovení § 137 C.s.p. a neprípustne tak obchádzať zákon, ktorým je súd (sudca) pri rozhodovaní nepochybne viazaný (§ 2 ods. 3 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov); prístup zvolený súdom prvej inštancie novú procesnú právnu úpravu nerešpektuje a obchádza ju; odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na známu tzv. Radbruchovu formulu, podľa ktorej „konflikt medzi spravodlivosťou a právnou istotou je možné riešiť len tak, že pozitívne právo, zaisťované predpismi a mocou, má prednosť aj vtedy, ak je obsahovo nespravodlivé a neúčelné (zvýraznil odvolací súd), okrem prípadu, ak rozpor medzi pozitívnym zákonom a spravodlivosťou dosiahne takú neznesiteľnú mieru, že zákon musí ako „nenáležité právo“ spravodlivosti ustúpiť“ (pozri Radbruch, G.: O napětí mezi účely práva; Wolters Kluwer ČR, a.s., 2012, str. 130); vzhľadom na dostupnosť právnych prostriedkov riešenia predmetného sporu pre žalobcov tu podľa odvolacieho súdu nemožno uvažovať o rozpore medzi pozitívnym právom a spravodlivosťou.

4.5.8 Prípustnosť podanej žaloby nemožno podľa odvolacieho súdu vyvodiť ani zo skutočnosti, že na podanie žaloby žalobcov odkázal okresný úrad; okresný úrad síce po prerušení konania zn. V XXX/XXXX o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností podľa kúpnej zmluvy ohľadne bytu v Q. Q. zo dňa 15.01.2019 odkázal žalobcov na podanie žaloby na súd, vo svojom rozhodnutí zo dňa 06.03.2019 nekonkretizoval obsah podanej žaloby, len konštatoval, že medzi stranami je spor o platnosť odstúpenia od zmluvy (okresný úrad zrejme postupoval podľa odpovede na otázku č. 26 v Katastrálnom bulletině č. 1/2019, ktorý vydáva Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky); podľa názoru odvolacieho súdu nie je účastník katastrálneho konania a ani súd (§ 193 C.s.p.) viazaný prípadnou formuláciou obsahu do úvahy prichádzajúcej žaloby zo strany okresného úradu po prerušení konania; výber konkrétnej žaloby (§ 137 C.s.p.) bol preto aj v tomto prípade na žalobcoch.

4.5.9 Uvedené závery sú podľa odvolacieho súdu postačujúce na zmenu napadnutého rozsudku z dôvodu nedôvodnosti podanej žaloby z hľadiska jej procesnej neprípustnosti podľa § 137 písm. d) C.s.p., preto sa osobitne nezaoberal správnosťou právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie v ostatnom rozsahu, ktoré bolo pre rozhodnutie nadbytočné; na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávanej spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaní podané odvolanie odôvodnili tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ C.s.p.) a napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.). Odvolací súd sa stotožnil s nesprávnym právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadne prípustnosti žaloby žalobcov v prejednávanej spore (body 4.4 až 4.5.9 odôvodnenia).

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcov v celom rozsahu zamietol.

8. Odvolací súd v dôsledku zmeny napadnutého rozsudku rozhodol o trovách konania podľa § 396 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie; v dôsledku zmeny napadnutého rozsudku v zmysle zamietnutia žaloby žalobcov boli žalovaní v spore v plnom rozsahu úspešní, preto podľa § 255 ods. 1 C.s.p. im proti žalobcom vznikol nárok na plnú náhradu trov konania (trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj trov odvolacieho konania); preto odvolací súd priznal žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne proti žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (100 %), ktorý zahŕňa trovy konania pred súdom prvej inštancie ako aj trovy odvolacieho konania; nebolo potrebné osobitne rozhodovať o zrušení výroku napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie o trovách konania, pretože tento výrok je odstránený novým rozhodnutím o trovách konania zo strany odvolacieho súdu podľa § 396 ods. 2 C.s.p.; z dôvodu vykonateľnosti rozhodnutia o trovách konania formuloval odvolací súd výrok o nároku na náhradu trov konania do povinnosti ich náhrady (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/222/2016 zo dňa 23.03.2017, sp. zn. 6Cdo/57/2017 zo dňa 30.05.2017, sp. zn. 6Cdo/196/2016 zo dňa 22.06.2017 a sp. zn. 7Cdo/123/2016 zo dňa 04.04.2017). O samotnej výške náhrady trov konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

9. Rozsudok bol písomne vyhotovený v predĺženej lehote podľa § 223 ods. 3 C.s.p. v spojení s § 378 ods. 1 C.s.p.

10. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).